REZOLUȚIA (UE) 2023/1872 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 10 mai 2023

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene pentru Produse Chimice (ECHA) aferent exercițiului financiar 2021

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene pentru Produse Chimice aferent exercițiului financiar 2021,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0133/2023),

A. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale ([1]), bugetul definitiv al Agenției Europene pentru Produse Chimice („agenția") aferent exercițiului financiar 2021 a fost de 110 728 826 EUR, ceea ce reprezintă o creștere cu 1,25 % față de bugetul pe 2020; întrucât aproximativ 26 % din bugetul agenției provine din taxe și comisioane, iar 72 % de la Uniune și de la țări terțe;

B. întrucât în raportul său privind conturile anuale ale agenției pentru exercițiul financiar 2021 („raportul Curții"), Curtea de Conturi („Curtea") declară că a obținut o asigurare rezonabilă cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale agenției și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente;

Gestiunea bugetară și financiară

1. ia act cu satisfacție de faptul că eforturile de monitorizare a bugetului în cursul exercițiului financiar 2021 au condus la o rată de execuție bugetară a creditelor de angajament din anul curent de 98,39 %, ceea ce reprezintă o scădere ușoară de 0,10 % față de 2020, și că rata de execuție a creditelor de plată a fost de 86,23 %, ceea ce reprezintă o scădere 1,31 % față de 2020;

2. ia act de faptul că agenția este finanțată prin taxe plătite de industrie și o contribuție de echilibrare a Uniunii în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]), Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]) și Regulamentul (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]), precum și printr-o contribuție a Uniunii legată de activitățile desfășurate în temeiul unei serii de directive de mediu și convenții internaționale; constată, de asemenea, că, în 2021, agenția a colectat onorarii și taxe în valoare totală de 30 198 445 EUR și a primit 79 665 478 EUR (inclusiv contribuții din partea țărilor terțe) de la bugetul Uniunii și 4 349 206 EUR din contribuții în temeiul unor acorduri specifice; recunoaște că, de la expirarea termenului final de înregistrare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 în 2018, veniturile agenției din taxe au scăzut semnificativ, astfel încât a fost nevoită să recurgă din ce în ce mai mult la Uniune pentru a-și finanța operațiunile;

([1]) JO C 141, 29.3.2022, p. 120.

([2]) Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei (JO L 396, 30.12.2006, p. 1).

([3]) Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și de abrogare a Directivelor 67/548/CEE și 1999/45/CE, precum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 (JO L 353, 31.12.2008, p. 1).

([4]) Regulamentul (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide (JO L 167, 27.6.2012, p. 1).

3. subliniază necesitatea de a aborda lipsa de previzibilitate a veniturilor din taxe ale agenției; invită Comisia să își prezinte fără întârziere propunerea de consolidare a guvernanței agenției și de creștere a sustenabilității modelului său de finanțare, în conformitate cu angajamentul său exprimat în Strategia pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice ([5]);

Performanțe

4. ia act de faptul că agenția a revizuit planul strategic pentru perioada 2019-2023; observă că agenția a realizat 194 din cele 214 acțiuni și realizări stabilite în programul de lucru pentru 2021 și că cele 18 acțiuni și realizări restante nu au fost realizate în principal din cauza pandemiei de COVID-19, mai exact din cauza întârzierii cu care au fost primite contribuțiile partenerilor sau a numărului mai redus al acestora decât era prevăzut; apreciază faptul că indicatorii-cheie de performanță au fost îndepliniți și că agenția a atras atenția asupra măsurilor care pot îmbunătăți eficiența și eficacitatea muncii agenției; cu toate acestea, recomandă ca agenția să fie atentă la indicatorii nerealizați sau la care a rămas în urmă;

5. observă că agenția este forța motrice în rândul autorităților de reglementare în punerea în aplicare a legislației Uniunii privind substanțele chimice în beneficiul sănătății umane și al mediului, dar și al inovării și competitivității; ia act de faptul că agenția oferă informații privind produsele chimice, ajută întreprinderile să respecte legislația și promovează utilizarea produselor chimice în condiții de siguranță;

6. ia act de realizările agenției în domeniul identificării și gestionării riscurilor substanțelor care prezintă motive de îngrijorare, care includ, printre altele, un total de 371 de verificări ale conformității efectuate în 2021 și furnizarea proiectului de evaluare și a proiectului de profil de risc pentru două substanțe, cu scopul de a identifica noi poluanți organici persistenți; ia act de realizările din domeniul utilizării sigure și sustenabile a substanțelor chimice de către industrie, care includ, printre altele, obligația de a notifica amestecurile periculoase pentru uzul profesional și folosirea de către consumatori, care au început în 2021; ia act de realizările agenției în domeniul gestionării sustenabile a substanțelor chimice prin punerea în aplicare a legislației UE, în special prin sprijinul ad-hoc acordat Comisiei în faza incipientă a punerii în aplicare a Strategiei pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice;

7. salută faptul că agenția și-a intensificat eforturile de monitorizare a conformității și a reușit în mare parte să detecteze înregistrările neconforme și să monitorizeze întreprinderile care trebuie să clarifice datele furnizate; constată cu îngrijorare că, în ciuda acestor eforturi, aproximativ 40 % dintre aceste întreprinderi sunt în continuare neconforme; ia act de faptul că punerea în aplicare în cooperare cu statele membre este un proces care necesită mult timp, iar cazurile ar putea fi soluționate mai rapid dacă agenția ar dispune de mijloacele legislative necesare pentru a retrage numerele de înregistrare ale întreprinderilor care nu respectă normele;

8. ia act de faptul că agenția colaborează îndeaproape cu alte agenții ale Uniunii, precum Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară, Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor și Agenția Europeană pentru Medicamente, prin memorandumuri de înțelegere; subliniază importanța unei astfel de abordări, cu scopul de a asigura că activitatea fiecărei agenții este coerentă cu cea a celorlalte agenții și de a îndeplini cerințele bunei gestiuni financiare; salută utilizarea în comun a serviciilor și încurajează cooperarea între agenții acolo unde acest lucru este posibil;

9. ia act de faptul că, în 2021, agenția a inițiat un proiect comun cu Agenția Europeană de Mediu pentru a sprijini Comisia în elaborarea unui cadru de indicatori referitor la substanțele chimice pentru a monitoriza factorii determinanți și impactul poluării chimice și pentru a măsura eficacitatea legislației privind substanțele chimice;

10. observă că agenția a oferit sprijin tehnico-științific Comisiei în punerea în aplicare a Strategiei pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice și că a publicat raportul său cincinal privind funcționarea Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 și a Regulamentului (CE) nr. 1272/2008 ([6]);

([5]) Strategia pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice: Către un mediu fără substanțe toxice, COM(2020) 667, 14 octombrie 2020, p. 16.

([6]) Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și de abrogare a Directivelor 67/548/CEE și 1999/45/CE, precum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 (JO L 353, 31.12.2008, p. 1).

Politica de personal

11. observă că, la 31 decembrie 2021, schema de personal era completată în proporție de 97,41 %, fiind ocupate 453 din cele 467 de posturi de agenți temporari autorizate de bugetul Uniunii (față de 463 de posturi autorizate în 2020); constată că, în 2021, la agenție au lucrat, de asemenea, 130 de agenți contractuali și 3 experți naționali detașați;

12. subliniază că trebuie să se asigure faptul că agenția dispune de un nivel adecvat al resurselor umane și reflectă nevoile Pactului verde european și ale Strategiei Uniunii pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice, ale Planului de acțiune al UE pentru economia circulară și ale obiectivului de reducere a poluării la zero, în special;

13. regretă faptul că dezechilibrul de gen ridicat în rândul personalului de conducere de nivel superior și mediu al agenției a crescut, 27 (82 %) de posturi fiind ocupate de bărbați și 6 (18 %) de femei; constată că agenția raportează, pentru Consiliul de administrație, o distribuție a echilibrului de gen de 15 bărbați (42 %) și 21 de femei (58 %) și, pentru personal în ansamblu, 261 de bărbați (46 %) și 312 femei (54 %); salută faptul că, în martie 2022, agenția și-a adoptat Carta privind diversitatea și incluziunea, care vizează creșterea proporției genurilor subreprezentate atât la nivel de execuție, cât și la nivel de conducere; invită agenția să ia măsuri concrete pentru a pentru a atinge un echilibru între femei și bărbați la toate nivelurile ierarhice ale agenției în cel mai scurt timp posibil și să informeze în consecință autoritatea care acordă descărcarea de gestiune;

14. observă că agenția dispune de o politică de combatere a hărțuirii și de orientări conexe în domeniu; salută faptul că, în 2021, agenția a organizat cursuri de formare privind prevenirea hărțuirii pentru întregul personal; ia act de faptul că conducerea promovează un comportament adecvat prin organizarea de reuniuni între personal și consilierii confidențiali și prin oferirea de mediere locul de muncă prin intermediul unor mediatori instruiți în caz de conflicte;

15. reamintește că este important să se elaboreze o politică a resurselor umane pe termen lung care să aibă în vedere echilibrul dintre viața profesională și cea privată, orientarea pe tot parcursul vieții și oferirea de posibilități specifice de formare pentru dezvoltarea carierei, echilibrul de gen la toate nivelurile de personal, munca de la distanță, dreptul de a se deconecta, îmbunătățirea echilibrului geografic pentru a avea o reprezentare corespunzătoare a tuturor statelor membre și recrutarea și integrarea persoanelor cu dizabilități, precum și garantarea unui tratament egal și promovarea pe scară largă a oportunităților pentru acestea;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

16. apreciază faptul că agenția continuă să publice pe site-ul său CV-urile tuturor membrilor Consiliului de administrație și ai comitetelor sale, inclusiv ale președinților de comitete care fac parte din personalul agenției, ale directoarei executive și ale tuturor membrilor camerei de recurs; salută faptul că politicile agenției de prevenire a conflictelor de interese acoperă întreaga durată a angajării personalului și că, pentru a garanta independența, experții externi care participă la comitetele științifice, la Consiliul de administrație și la forumul de aplicare a legii sunt examinați pe baza a șase criterii de eligibilitate specifice;

17. constată că, în 2021, nu au fost raportate cazuri de avertizare de integritate; ia act cu satisfacție de faptul că agenția a instituit cadrul necesar de reglementare a protecției avertizorilor de integritate la nivelul agenției;

18. insistă că trebuie introduse mai sistematic norme privind transparența, incompatibilitățile, conflictele de interese, activitățile ilegale de lobby și practica „ușilor turnante”; constată, cu toate acestea, că membrii personalului agenției trebuie să notifice noile activități profesionale în primii doi ani de la încetarea raporturilor de muncă cu agenția și că agenția poate interzice noua activitate sau poate impune condiții privind noua activitate; ia act de faptul că strategia antifraudă a agenției a fost revizuită de Consiliul de administrație al agenției în decembrie 2016; invită agenția să își întărească mecanismele de control intern, inclusiv prin crearea unui mecanism intern de combatere a corupției;

Controlul intern

19. constată că, în 2021, Serviciul de Audit Intern (IAS) nu a efectuat un audit specific, axat pe pregătirea planului strategic de audit pentru perioada 2022-2024; constată cu satisfacție că acțiunile întreprinse în urma auditului din 2020 privind strategia integrată de reglementare au permis închiderea tuturor recomandărilor; ia act cu satisfacție de faptul că IAS a închis recomandările rămase deschise din auditul de urmărire subsecventă privind gestionarea performanței desfășurat în 2020;

20. constată că structura de audit intern a agenției a efectuat trei audituri de asigurare cu privire la regularitatea și calitatea sistemelor de control intern și la eficiența și eficacitatea operațiunilor; ia act de faptul că primul audit privind identificarea și evaluarea aspectelor de mediu la agenției a avut drept rezultat trei recomandări; ia act de faptul că al doilea audit privind procesul de planificare, monitorizare și raportare al agenției a avut drept rezultat cinci recomandări importante; ia act de faptul că al treilea audit privind procesul de aprobare a substanțelor active biocide (în cadrul programului de reexaminare) a adus cinci recomandări (inclusiv o recomandare foarte importantă);

21. ia act de faptul că structura de audit intern a agenției a efectuat două audituri de urmărire subsecventă pentru a verifica punerea în aplicare a planurilor de acțiune, care au ajuns la concluzia că o acțiune foarte importantă și două acțiuni importante sunt încă în curs de punere în aplicare; invită agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la evoluțiile în această privință;

22. reamintește că este important să se consolideze sistemele de gestionare și control pentru a asigura buna funcționare a agenției; insistă ferm că este nevoie de sisteme eficiente de gestionare și control pentru a evita posibile cazuri de conflicte de interese, lipsa controalelor *ex ante*/*ex post*, gestionarea inadecvată a angajamentelor bugetare și juridice și neraportarea problemelor în registrul de excepții;

Digitalizarea și tranziția verde

23. ia act cu satisfacție de faptul că, în 2021, agenția a pus în aplicare o campanie obligatorie de sensibilizare în materie de securitate și măsuri de protecție mai avansată a e-mailurilor, implicând, printre altele, caracteristici de securitate, cum ar fi testarea fișierelor atașate e-mailurilor, linkuri sigure pentru URL-uri în mesajele electronice și detectarea avansată; ia act cu satisfacție de faptul că agenția a îmbunătățit capacitatea de detectare a intruziunilor continue și a utilizărilor abuzive ale identităților pentru a detecta avansarea către sisteme critice după obținerea unui acces inițial neautorizat la unul dintre sistemele cu nivel mai redus ale agenției;

24. ia act de faptul că agenția aplică și urmează practici de securitate de ultimă generație pentru a proteja informațiile confidențiale stocate în sistemele de informații ale agenției și aflate în tranzit la utilizatorii autorizați, cum ar fi autoritățile statelor membre, și că aceasta validează periodic eficacitatea măsurilor de securitate în vigoare prin efectuarea de evaluări interne ale riscurilor și evaluări ale vulnerabilității, precum și de teste de securitate efectuate de experți independenți în materie de securitate;

25. ia act de faptul că agenția a elaborat un program de lucru în domeniul mediului pentru perioada 2020-2022, care stabilește obiective de reducere a consumului de resurse naturale, a deșeurilor și a amprentei de carbon a agenției; ia act cu satisfacție de faptul că sistemul de management de mediu (EMS) certificat ISO 14001 al agenției a fost supus cu succes unui audit de supraveghere, unui audit intern, unei analize de mediu externe și unui audit de verificare de mediu;

26. reamintește că este important să se îmbunătățească gradul de digitalizare a agenției pentru operațiunile interne și gestionarea internă, dar și pentru a accelera digitalizarea procedurilor; subliniază că agenția trebuie să își continue eforturile proactive în această privință, pentru a evita un decalaj digital între agenții; atrage totuși atenția asupra faptului că trebuie luate toate măsurile de securitate necesare pentru a evita orice risc pentru securitatea online a informațiilor prelucrate;

27. încurajează agenția să lucreze în strânsă cooperare cu ENISA (Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică) și CERT-UE (Centrul de răspuns la incidente de securitate cibernetică pentru instituțiile, organele și agențiile UE) și să efectueze evaluări periodice ale riscurilor pentru infrastructura sa informatică și să asigure efectuarea unor audituri și teste periodice ale sistemelor sale de apărare cibernetică; îi sugerează să ofere programe de formare în domeniul securității cibernetice actualizate periodic pentru toți membrii personalului; invită agenția să își elaboreze mai rapid politica de securitate cibernetică, să o prezinte până la 31 decembrie 2023 și să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune;

Continuitatea activității în timpul crizei provocate de COVID-19

28. ia act de faptul că, după ce a fost introdusă munca la distanță la scară largă și pe termen lung în anii precedenți, agenția a depus eforturi pentru a introduce noi tipuri de sensibilizare a personalului; observă că, în 2021, agenția a organizat cea de-a 18-a reuniune anuală a Rețelei ofițerilor de securitate, discutând chestiuni legate de noul instrument de gestionare a identității și implicațiile pentru TI și securitate informatică ale Strategiei pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice;

Testarea pe animale

29. subliniază că agenția și-a continuat eforturile de eliminare treptată a testării pe animale în Europa, în măsura în care acest lucru este posibil în temeiul cadrului de reglementare actual; salută faptul că agenția a introdus un mandat pentru metode fără animale în unitatea sa B2 pentru evaluarea informatică; recunoaște că acesta este un pas necesar în direcția cea bună, dar nu este suficient; încurajează, prin urmare, agenția să colaboreze cu toate părțile interesate pentru a accelera tranziția către o utilizare deplină a metodelor fără animale pentru testarea securității chimice; reiterează faptul că legea le impune întreprinderilor să utilizeze metode alternative ori de câte ori este posibil, astfel încât întreprinderile ar trebui să efectueze teste pe animale numai în ultimă instanță;

30. încurajează agenția să înființeze un grup operativ axat pe reducerea și înlocuirea testării pe animale;

31. salută faptul că Comisia va colabora cu agenția la elaborarea unei foi de parcurs pentru a identifica necesitatea unei tranziții către un sistem fără testare pe animale pentru reglementarea substanțelor chimice industriale; consideră că Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară și Agenția Europeană pentru Medicamente ar trebui să facă parte din echipa care lucrează la foaia de parcurs; solicită ca foaia de parcurs să conțină etape ambițioase și extinse pentru a accelera utilizarea și acceptarea metodelor fără animale în vederea reglementării;

Alte observații

32. observă că, în 2021, au fost organizate cursuri de formare pentru protecția împotriva incendiilor și evacuare pentru întregul personal al serviciilor agenției, precum și sesiuni de formare separate pentru furnizorii de servicii din clădirile agenției; salută faptul că planul de salvare de urgență a fost actualizat și comunicat autorităților de salvare din Helsinki; ia act de faptul că organizația de formare certificată finlandeză a organizat cursuri de formare în domeniul siguranței radiologice pentru responsabilul cu protecția radiologică din cadrul agenției;

33. ia act de faptul că, în 2021, agenția a continuat să își promoveze activitatea prin mass-media, apărând peste 4 000 de articole, 58 % din acestea difuzate în mass-media generalistă; ia act de faptul că personalul agenției a continuat să partajeze activ conținut prin intermediul propriilor canale de comunicare socială și că agenția a fost activă pe platformele de comunicare socială (Twitter, LinkedIn și Facebook) în 2021 și că agenția a colaborat cu statele membre și cu părțile interesate în cadrul unor campanii comune, cum ar fi cea despre identificatorul unic de formulă;

34. încurajează agenția să își dezvolte în continuare sinergiile (de exemplu, resursele umane, gestionarea clădirilor, serviciile informatice și securitatea) și să își intensifice cooperarea, schimbul de bune practici și discuțiile cu alte agenții ale Uniunii privind domeniile de interes comun, în vederea îmbunătățirii eficienței;

35. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la rezoluția sa din 10 mai 2023 ([7]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([7]) Texte adoptate, P9_TA(2023)0190.